SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:812

av Sten Bergheden (M)

En fast läkarkontakt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att uppmuntra regionerna att arbeta för att fler ges möjlighet till en fast läkarkontakt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Alla patienter har på papperet rätt till en fast läkarkontakt på sin vårdcentral.

Detta kan underlätta samordning av den vård patienten har behov av samt planering av vården. Det är också en fördel då den fasta läkarkontakten är den person patienten i regel når när det finns behov av att träffa eller kontakta en läkare på vårdcentralen.

Men en rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys visar att bara strax under tre av tio svarande uppger att de faktiskt har en fast läkare i primärvården. Dessutom varierar siffran utifrån både olika regioner och mellan vårdcentraler inom samma region eller kommun. Var man bor blir då avgörande för huruvida man har möjlighet till en fast läkarkontakt eller ej.

Det är givetvis orimligt rent generellt att rätten till en fast läkarkontakt på vårdcentralen inte fungerar i praktiken. Och det betyder att patienter inte upplever kontinuitet och samordning utan snarare möts av olika ansikten, nya besked och en uppsplittrad vård. Dessutom kan det medföra att vård inte blir av eller sker i onödan,

samt att den enskilde nödgas samordna sin egen vård. I längden kan detta innebära onödigt lidande för patienten och onödiga kostnader får sjukvården.

Vidare kommer det sannolikt att bli svårt att genomföra reformen En god och nära vård när så pass få patienter som idag har en fast läkarkontakt. Här krävs bättre samordning mellan kommun och region. En annan viktig aspekt är att uppmuntra fler allmänläkare till landets vårdcentraler. I det sammanhanget kan studeras hur andra länder, som Norge, arbetar och har strukturerat det hela liksom möjlighet till forskning för allmänläkare på vårdcentraler.

Med en fast läkarkontakt finns goda möjligheter till en vård präglad av kvalitet, kontinuitet och trygghet. Runt om i landet finns inom vården utmaningar med brist på personal, stress och bristfällig arbetsmiljö. Med andra ord kommer problemet med att alltför få patienter har en fast läkarkontakt inte att lösas över en natt. Men det finns samtidigt åtgärder som kan genomföras för att uppmuntra regionerna att se till så att fler får möjlighet till en fast läkarkontakt. Det kan handla om att ge ekonomiska morötter eller annan stimulans till de regioner som lyckas väl med att öka andelen patienter som har en fast läkarkontakt.

Det är dessutom hög omsättning på allmänläkare på vårdcentralerna i Sverige vilket knappast främjar möjligheten till en fast läkarkontakt, mer behöver därför göras för att attrahera dem att stanna kvar längre än i dagsläget.

Sten Bergheden (M)